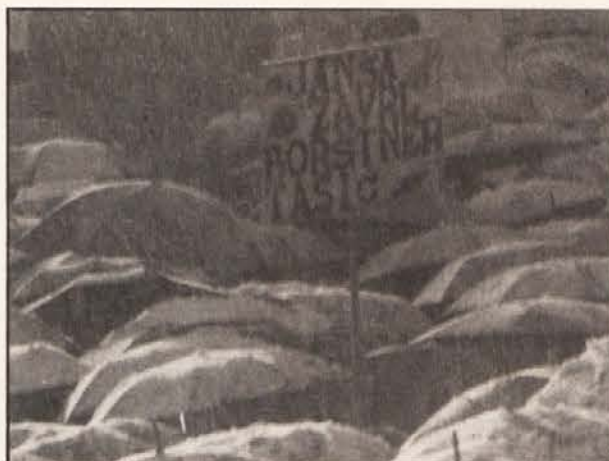


SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
PETEK
25. NOV.
1988
Letnik XLIII.
Štev. 56 (2416)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Cena: 7 šil.
700 din
P. b. b.



Skoraj gotovo: Volitve na Koroškem že 12. marca!

Kocka je padla. Na Koroškem bodo po vsej verjetnosti razpisane predčasne deželno-zbornske volitve, in sicer za 12. marec 1989. Tak predlog je sprejelo predsedstvo koroške SPÖ na izredni seji v torek, koroški deželni zbor pa bo o predčasni razpustitvi deželnega zbora in terminu novih volitev glasoval na svoji zadnji seji pred Božičem. Za oboje je potrebna dvotretjinska večina deželnega zbora, se pravi da bi morali za tak sklep glasovati vsaj tudi štirje deželni poslanci iz vrst ÖVP in FP.

Ker je šef koroške ljudske stranke Scheucher izrekel svoje privoljenje še isti dan („škoda za koroško bi se s predčasnimi volitvami zmanjšala“) in je FPÖ že pred meseci v deželnem zboru vložila ta predlog, ni dvoma, da bodo volitve za novi deželni zbor že 12. marca 1989. SPÖ ima trenutno z 20 mandati absolutno večino, ÖVP ima v deželnem zboru 11 poslancev, FPÖ pa 5. Stališče Zveze slovenskih organizacij k zdaj napovedanemu predčasnemu volilnemu terminu objavljamo na 2. strani.



Janez Janša je bil eden izmed govornikov na mitingu

Slika: Mohar

Izvršitev sodbe je bila zadržana – Janša govoril udeležencem mitinga!

Odbor za varstvo človekovih pravic v Ljubljani je predlagal temeljnemu sodiščem v Ljubljani, Kranju in Novi Gorici, da zadrže izvršitev sodbe vojaškega sodišča v Ljubljani v zadevi Janša, Borštner, Tasić in Zavrl. Omenjena sodišča so v ponedeljek po izjavi komiteja za informiranje od odbora zahtevala, da mora vloge še dopolniti, ter sporočila, da bodo šele potem polnomočno odločala o vlogah oz. odložitvi kazni. Obsojeni so bili v ponedeljek, ko je bil v Ljubljani veliki miting za preklic kazni obsojencem katerega se je kljub močnem sneženju udeležilo približno 10.000 ljudi. (slika zgoraj), vsekakor še na prostosti in Janez Janša je udeležencem tudi spregovoril. Več na 2. strani.

V Benetkah: Mednarodna solidarnost proti ločevanju

Pri otvoritvi jubilejnega srečanja delovne skupnosti Alpe-Jadran v Benetkah so parlamentarci regionalnega parlamenta v Venetu, v katerem so zastopane različne stranke, razvili transparent z napisom „No Apartheid in Carinthia!“ („Nobenega apartheida na Koroškem!“).

Tej akciji je sledila posebna tiskovna konferenca, katere sta se udeležila tudi tajnik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Marjan

Sturm ter sodelavka Nads-trankarskega komiteja za obrambo dvojezične šole na Koroškem Karin Prucha.

Sturm je številne prisotne novinarje iz vseh dežel-članice delovne skupnosti Alpe-Jadran informiral o šolskem ločevanju na Koroškem. Pri tem je tudi poudaril, da pritisk nemškonalnih sil na življenjske interese slovenske narodne skupnosti stalno narašča. Tajnik ZSO je novinarje obvestil tudi o procesu

proti celovškemu univerzitetnemu profesorju dr. Petru Gstettnerju in dejal, da ob tem procesu postaja jasno, da skušajo utišati vse tiste osebe, ki se solidarizirajo s koroškimi Slovenci ter njihovim hotenjem.

Na tiskovni konferenci sta stališče h koroškemu šolskemu modelu zavzela tudi zastopnik Koroške, namestnik direktorja deželnega urada, dvorni svetnik dr. Unkart ter predstavnik republike

Slovenije, minister Kavčič.

Unkart je opozoril na prednosti sprejete šolske reforme in branil novi šolski model, toda navzočih novinarjev s svojimi argumenti ni uspel prepričati. Slovenski minister za kulturo Vladimir Kavčič pa je izjavil, da taka šolska ureditev, ki ločuje otroke po jezikovnih in narodnostnih kriterijih za Jugoslavijo, ki je sopsodpisnica Avstrijske državne pogodbe, ne more biti sprejemljiva.

PREBERITE

- 2 Ravnatelj Kukovica je ravnal po zakonu!
- 3 Šinigoj ob 10-letnici DS Alpe-Jadran: „Z zavzetostjo v drugo desetletje“
- 4 Heute im „Slovenski vestnik“
- 5 Umrl politični pesnik Ernst Fried
- 6 Koledar prireditvev, podlistek
- 7 Tedenski televizijski in radijski spored
- 8 Slovenski vestnik vsepovsod: Avstrijci spijemo letno 130 litrov mleka



Uspel prvi „Vestnikov večer“

Premiera „Vestnikovih večerov“ je povsem uspela! V restavraciji Škerjanec v Kožentavri se je zbralo precejšnje število naročnikov in prijateljev „Slovenskega vestnika“, ki so soglasno potrdili in podprli novo pot lista v

koroški medijski sceni. Več kot tri ure je potekala živahna in odprta diskusija o listu in tudi o aktualnih političnih vprašanjih, pri čemer tudi ni manjkala konstruktivna kritika. Diskutanti so izredno pozitivno ocenili nov ured-

niški koncept, dvakratno tedensko izhajanje ter pove-zavo s terenom z uvedbo nove serije občinskih portretov. Več o srečanju v naslednji številki „Slovenskega vestnika“.

slika: Vinko Wieser

Zasedanje šolske komisije na Dunaju

Pretekli torek je na Dunaju drugič zasedala zvezna komisija za spremljanje novega manjšinskošolskega zakona za Koroško. V peturni razpravi ni prišlo do konkretnih sklepov. Slovenski člani komisije (Franc Kukovica, dr. Teodor Domej, dr. Reginald Vospernik in Anton Gallob) ter zastopnik celovške univerze dr. Larcher so ostro protestirali proti odločitvi ministrice Hawličkove, ki je pristala na zahtevo koroških strank, da bodo le-te zastopane tudi v komisiji. Tokrat se ti politični zastopniki seje še niso udeležili, za naslednjo sejo pa je predsednik komisije dr. Kirchberger napovedal njihovo vključitev...

Novi ločevalni pedagoški model povzroča koroškim strankam očitno več težav, kot se to pripravljen priznati. Ni seje strankarskih odborov – naj si bo to SPÖ, ÖVP ali FPÖ – in tudi deželnega zbora ne, na kateri ne bi izrecno hvalili ta „veliki dosežek“, ki so ga – z vsemi metodami izsiljevanja

KOMENTAR



PETER AMBROZY

OZKI PROVINCIALIZEM

– izbojevati na Dunaju. Hkrati pa ob vsaki priložnosti pozivajo starše, učitelje in vse koroško prebivalstvo, naj pomagajo pri uresničevanju tega modela.

Zadnji očiten primer za tako „gasilsko akcijo“ strank je bila torkova seja koroškega deželnega zbora, na kateri sta predvsem ÖVP in SPÖ blesteli s svojimi hvalnicami za ta novi šolski zakon, ki naj bi po njunem mnenju prispeval k boljšemu razumevanju med obema narodnostnima skupnostima na Koroškem.

Predvsem se je na tej seji prizadeval deželni glavar dr. Peter Ambrozy. Izrecno je podčrtal in priznal politično linijo koroške ljudske stranke v zvezi z novo šolsko zakonodajo, tako da med socialisti in konservativno-nacionalno ÖVP ni več opaziti različnih gledanj.

Dogajanja v koroškem deželnem zboru ter izjave deželnega glavarja Ambrozyja pri diskusiji v Klubu slovenskih študentov in študentk na Dunaju („svojih otrok ne bi prijavil k dvojezičnemu pouku,“ „resno razmišljam, če ne bi le spregovil na Ulrichsbergu“ itd.) utrjujejo vtis, da se je volilni boj za predčasne volitve 12. marca 1989 na Koroškem že začel. Strankina vodstva si očitno belijo glave samo z vprašanjem, kako prehiteti nasprotnike in si pridobiti več glasov iz nemškonacionalnega tabora.

Taka politika socialistični stranki na Koroškem dolgoročno ne bo več pomagala doseči oz. obdržati absolutno večino. „Politično

ceno“, po izjavi Ambrozyja, za manjšini naklonjeno politiko so socialisti leta 1973 sicer (kratkoročno) plačali z izgubo nekaj glasov in nekaj mandatorov na ravni občin, toda te izkušnje jih niso privedle do pravega sklepa: ustvarjanje boljše, manjšini naklonjene klime, ne pa poklekanje pred nemškonacionalnim pritiskom; Medtem, ko se je v Avstriji ob obletnici anšlusa ob vseh letošnjih pretresih in aferah vendar začel proces razčiščenja preteklosti in se je velik del avstrijskega prebivalstva pa tudi nekaj politikov začelo distancirati od nacionalsocialistične dediščine, se na Koroškem včerajšnja ideologija nadaljuje. Ravnanje oz. popuščanje nemškonacionalnim silam ob nastajanju novega šolskega zakona kaže, da pri tem tudi koroška SPÖ ni izvzeta.

Zadnji čas je, da se njeni vodilni politiki na čelu z dr. Ambrozyjem zavejo izročila svoje stranke. Čas je, da se odpoveda (nemško) nacionalni politiki v tej deželi in resno prispevajo k mirnemu sožitju.

Zmaga na volitvah za ceno ozkega provincializma, povezanega z nadaljnim redčenjem in slabitvijo slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem bi imela usodne posledice – ne samo za Slovence na Koroškem, temveč tudi za SPÖ in deželo.

Zato naj se obnova socialistične politike – ne samo v manjšinskem vprašanju! – začne takoj in ne šele potem, ko socialisti ne bodo več „vodilna sila“ na Koroškem!



Solidarnostnega mitinga v Ljubljani se je kljub snegu udeležilo skoraj 10.000 ljudi. Slika: Mohar

Solidarnost z obsojenimi in zahteva po suverenosti

Organizatorji mitinga pred Skupščino SR Slovenije so sicer računali s še številnejšo udeležbo, toda kljub snegu in odločitvi sodišč, da obsojenim v ponedeljek še ni bilo treba v zapor, se je na mitingu zbralo skoraj 10.000 ljudi. Izrazili so svojo solidarnost z obsojenci ter zahtevali upoštevanje človekovih pravic, suverenost SRS ter referendum o ustavnih spremembah.

ANDREJ MOHAR

Na mitingu na Trgu revolucije je morda manjkal le zahvalni nagovor, ki ga je marsikdo pričakoval od enega izmed obsojenih, Janeza Janše. Zahvalo vsem Slovincem, ki so si v zadnjih mesecih tako močno prizadevali za razkritje dejanskih

ozadij procesa pred vojaškim sodiščem v Ljubljani in za preklec kazni obsojenim. Kljub temu pa je „miting v snegu“ ponovno potrdil, da široka slovenska javnost vztraja pri svojih zahtevah po neodvisnosti slovenskega naroda, in to četudi Skupščina SRS dan za tem ni ugodila eni izmed glavnih zahtev – zah-

tevi po referendumu o ustavnih spremembah (argument: pri vsklajevanju v Beogradu smo uspeli vnesti naše najbi-stvenejše zahteve).

Ponedeljkov miting pa je tudi pokazal, da je gibanje, ki si prizadeva za suverenost slovenskega naroda ter za spoštovanje človekovih pravic v demokratični družbi, zelo široko in da sega od političnih, mladinskih preko stanovskih – pa tja do cerkvenih organizacij. Tak je bil tudi sestav organizatorjev (ZSMS, Odbor za varstvo človekovih pravic, Slovenska kmečka zveza in Društvo slovenskih pisateljev) ter govornikov (med njimi sta bila tudi rektor mariborske univerze Križman in predsednik Odbora Igor Bavčar). Pa tudi okvirni kulturni program je predstavil širino gibanja, saj je bil med nastopajočim tudi APZ Tone Tomšič.

Ravnatelj Kukovica ravnal po zakonu!

Trditev poslanke FPÖ Trattnigove, da je ravnatelj ljudske šole v Žitari vasi Franc Kukovica sestavil dva oddelka prvega razreda proti zakonskim določilom, je na seji deželnega zbora deželni glavar in referent za šolstvo dr. Peter Ambrozy odločno zavrnil. – Ugotovil je, da Kukovica sicer ni upošteval priporočil deželnega šolskega sveta, vendar da oddelka, kakršna sta, povsem ustrezata zakonskim določilom.

Tudi drugi napad Trattnigove na ravnatelja Kukovico je deželni šolski referent zavrnil. Na vprašanje, zakaj je na ljudski šoli v Žitari vasi mogoče, da predšolsko stopnjo obiskuje štiriletni otrok, ko je namenjena le šestletnim (?), je Ambrozy dejal, da je šola obiskal okrajni šolski nadzornik Miklau, ki je ugotovil, da v njej ni nobenih premaladih otrok in da pouk poteka povsem primerno!

Izjava ZSO o volitvah

Ob sklepu koroške socialistične stranke (SPÖ) o predčasnih volitvah 12. marca 1989 je tajnik ZSO dr. Marjan Sturm pozval stranke, naj ne izvajajo volilnega boja na hrbtu manjšine.

Dejal je, da narodnostna vprašanja niso primerna za volilnotaktične manevre in ne koristijo ne deželi ne narodni skupnosti. Volilni boj, v katerega bi vpletali manjšino, bi povzročil, da dežela in njeno prebivalstvo spet utrpi na ugledu.

Ob zaključku izjave je dr. Marjan Sturm pozval obe veliki stranki, naj še pred volitvami izpolnita odprta vprašanja 7. člena ADP s posebnim ozirom na vsebino memoranduma, dogovorjenega med Uradom zveznega kanclerja in osrednjima organizacijama. To bi ZSO bistveno olajšalo odločitev o imenovanju zastopnikov v sosvet.

Posvet o šolstvu in sožitju v narodno-mešanih okoljih v Beneški Sloveniji:

Dvojezičnost krepi sožitje!

V Čedadu (Cividale) v Beneški Sloveniji je Slovensko kulturno društvo „Ivan Trinko“ v soboto, 19. novembra pripravilo posvet o šolstvu in sožitju v narodno mešanih okoljih.

Referenti, Albina Lük-Nečak z ljubljanske univerze, Nelida Milani s pedagoške fakultete v Puli, Teodor Domej iz Slovenskega znanstvenega inštituta v Celovcu, Fabio Chiocchetti iz Ladinškega kulturnega inštituta v Vigo di Fassa, Franz Lanthaler, profesor iz Merana, Pavel Stranj iz Slovenskega raziskovalnega inštituta v Trstu so

prikazali položaj šolstva madžarske narodne skupnosti v Sloveniji, italijanske v hrvaški Istri, slovenske na Koroškem in Tržaškem, ladinške in nemške v pokrajini Trentino-Južna Tirolska, Silvana Schiavi Fachin z videmske univerze pa je spregovorila o problemih jezikovne komunikacije nasploh, še posebej pa o dvojezični komunikaciji.

Skoraj vsi referenti so se dotaknili položaja manjšinskega jezika v okoljih, ki ne dovoljujejo resnične dvojezičnosti, in s tem povezane nevarnosti pomanjkljivega znanja obeh jezikov in analfab-

etizma v lastnem jeziku. V okoljih, kjer prevladuje enosmerna kulturna in jezikovna segregacija, je narodnostni osip velik.

Pa tudi manjšine, ki so pravzaprav večina na svojem naseljenem področju, se zaradi ločenih šol srečujejo z vedno več problemi. Tako so popolnoma narodnostno ločene (t. im. narodne) šole med drugim zaradi vedno večjega števila otrok iz narodnostno mešanih zakonov in s tem različnega jezikovnega znanja soočene s številnimi problemi tako jezikovne narave kot tudi na področju

vzgoje narodnostne identitete učencev.

Izhod so referenti videli v znanju manjšinskega jezika s strani večinskega prebivalstva, kar bi se najlažje uresničilo, če bi bil pouk dvojezičen za vse prebivalce jezikovno mešanih območij. Seveda je potrebno posebno pozornost in skrb posvetiti temu, da se pripadniki manjšine temeljito naučijo svojega maternega jezika in da ga v družbi lahko tudi uporabljajo. Vsi referenti so si bili edini v tem, da s tem lahko šola pomembno prispeva k sožitju na narodno mešanih področjih.

Marjeta Domej

Pred desetimi leti, 20. novembra 1978, so tri avstrijske, dve italijanski deželi in dve jugoslovanski republiki, Slovenija in Hrvaška, v Benetkah podpisale skupno izjavo o ustanovitvi Delovne skupnosti Alpe-Jadran. 23. do 26. novembra, ko bodo v Benetkah skupno obeležili jubilej, bo v skupnost že 16 dežel, med njimi 13 polnopravnih članic in 3 aktivne opazovalke. Pridružile so se nove regije iz Italije in Avstrije, v skupnost so vstopile madžarske županije, Bavarska pa je postala polnopravna članica. Na osrednji slovenski prireditvi ob 10-letnici, ki je bila preteklo sredo v Cankarjevem domu v Ljubljani, je predsednik Izvršnega sveta Skupščine SRS Dušan Šinigoj imel slavnostni govor, v katerem je ocenil dosedanje delo Delovne skupnosti Alpe-Jadran ter spregovoril tudi o njenih perspektivah.

DS Alpe-Jadran: Z zavzetostjo v drugo desetletje

Predsednik Šinigoj je med drugim dejal:

Že samo podatek o številni razširitvi Delovne skupnosti Alpe-Jadran (DS A-J) priča o upravičenosti njenega obstoja, o tem, da so dežele, regije, županije in republike na alpsko-jadranskem območju iz Avstrije, Italije, Madžarske, Jugoslavije in ZR Nemčije našle pomembne skupne interese za široko medsebojno sodelovanje. Še bolj pa o tem govore podatki o vse bolj razširjeni in konkretni dejavnosti komisij, delovnih in projektnih skupin skupnosti na najrazličnejših področjih.

Menim, da lahko ocenimo, da je DS A-J v evropskem merilu postala pomemben faktor regionalnega in širšega sodelovanja, ki je zasnovano na načelih helsinške deklaracije o sodelovanju in varnosti v Evropi. Njena vloga in prispevek sta še posebej pomembna v sedanjem obdobju, ko se po svetu in še zlasti v Evropi že čutijo rezultati novega popuščanja napetosti, večjega medsebojnega zaupanja, prvih korakov v razoroževanju in vse intenzivnejšega medsebojnega sodelovanja tudi prek blokovskih meja. Prepričan sem, da bo dejavnost DS tudi v prihodnje znatno prispevala k utrjevanju in konsolidaciji tega pozitivnega procesa.

Nashe sodelovanje je nastalo na podlagi dolgoletnega uspešnega sodelovanja med SFRJ in sosednjimi državami na političnem, gospodarskem, kulturnem, znanstvenem in drugih področjih. Tako so se tudi jugoslovanske republike in pokrajini vse bolj povezovale z obmejnimi območji in deželami sosednjih in bližnjih držav ter vzpostavile vrsto zelo konkretnih in vsebinskih stikov. V tem je bila Slovenija posebej aktivna.

Obmejno in regionalno sodelovanje je nepogrešljiv sestavni del jugoslovanske zunanje politike in ima še posebej zlahten zven v njeni evropski politiki. O tem je

tedanji predsednik Predsedstva SFRJ Lazar Mojsos septembra lanske leto v Novi Gorici med drugim dejal naslednje: „Takšno odprtost in pripravljenost kažemo tudi v razvijanju sodelovanja v okvirih, ki nam jih omogočajo različne oblike medsebojnega sodelovanja v okviru območja Alpe-Jadran. Na to sodelovanje gledamo kot na nekaj, kar nam omogoča oprijemljivo povezovanje koristi in uresničevanje dopolnjevanja zmogljivosti, ekonomsko izmenjavo, turizem, širjenje stikov, razumevanje in zblíževanje med ljudmi.“ To stališče je Jugoslavija znova izrazila na junijskem zasedanju predsednikov vlad dežel članic DS in zunanjih ministrov petih držav v Millstattu na Koroškem.

Slovenija si je še zlasti prizadevala in tako bo ravnala tudi v prihodnje, da v okviru svojih ustavnih pristojnosti in zunanje političnih usmeritev Jugoslavije čim bolj razvija dvo- in večstransko sodelovanje in povezovanje na regionalni ravni. Pri tem ima pomemben delež naša aktivnost v DS A-J.

Tu izhajamo iz opredelitve, da moramo v tem sodelovanju razvijati najprej tiste oblike, ki omogočajo gospodarskim, znanstvenim in strokovnim delavcem, kulturnim inštitucijam, športnim, časopisnim, radijskim in televizijskim hišam, tiskovnim agencijam, gospodarskim zbornicam, sejmom in drugim neposredne in odprte stike z organi, organizacijami, predvsem pa z ljudmi iz drugih dežel članic DS A-J. S programiranjem takih nalog bomo skušali doseči se konkretnije in trajnejše rezultate.

Zavedamo se, da vedno večja medsebojna tehnološka odvisnost v evropskem prostoru poraja tudi nove skupne probleme in s tem tudi skupne interese za njihovo reševanje. Zato se zavzemamo za neovirano cirkulacijo ljudi, blaga, znanja, informacij in idej, za medsebojno zblíževanje in spozna-



Predsednik Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije Dušan Šinigoj

vanje gospodarstva, znanosti in kulture, etničnega bogastva, duhovnega ustvarjanja in vsega, kar zblížuje narode, narodnosti in manjšine, ki živijo na tem območju. DS A-J je zrasla na takih temeljih in na njih se v zadnjih desetih letih nenehno potrjuje.“

Delovanje DS na konkretnih področjih je predsednik Šinigoj ocenil takole:

„Na področju urejanja prostora in varstva okolja je delo med drugim zajemalo izdelavo tematske kartografije in glosarjev, usklajevanje pristopov k preprečevanju poškodovanosti in k sanaciji naravnih virov, varstvo čistosti morja, vprašanja komunalnih in industrijskih odpadkov, kislega dežja.“

Delovna skupnost se je na področju prometa ukvarjala predvsem s cestnimi in železniškimi prometnicami in vodnimi potmi, s sodelovanjem luk in z možnostmi uvedbe medregionalnega zračnega prometa.

Na kulturnem področju je organizirana vrsta literarnih, glasbenih, likovnih in gledaliških prireditev, izdane so bile pomembne publikacije kot je npr. publikacija o zgodovinskih mestnih središčih. V pripravi je publikacija o narodnih manjšinah in narodnostih v deželah članicah. Pod okriljem komisije so tudi organizirane športne poletne in zimске mladinske igre.

Na gospodarskem področju smo posvetili posebno pozornost podbijanju podjetniških stikov, kooperacij in skupnih vlaganj, zbiranju podatkov o gospodarski aktivnosti v deželah članicah, znanstveno-tehničnem sodelovanju, problemu varčevanja z energijo in turizmu. Izdane so bile skupne turistične karte in prospekti in izpeljana skupna turistična propaganda.

Področje kmetijstva in gozdarstva, kjer je bilo med pomembnimi temami proučevanje kmetijstva v hribovitih predelih, se je izdvojilo v posebno komisijo.

Prav tako se je v posebni

komisiji organiziralo tudi področje zdravstva in higijene, kjer je dan poseben poudarek skupni borbi proti alkoholizmu in narkomaniji.

Vidni rezultati so bili doseženi na področju informiranja. Z vpeljanim sodelovanjem vladnih inštitucij za informiranje, časopisnih, radijskih in televizijskih hiš ter tiskovnih agencij in z medsebojnimi obiski novinarskih delegacij se je izrazito povečalo medsebojno obveščanje, kakor tudi poznavanje naših dežel izven skupnosti. Sprejeli smo tudi ustrezne akte o podeljevanju novinarskih nagrad.

Šinigoj je v nadaljevanju svojega govora tudi poudaril, da stiki na zelo širokih področjih medvladnega sodelovanja niso edina oblika sodelovanja Slovenije v DS. „Redno se srečujejo rektorji univerz, predsedniki gospodarskih zbornic in direktorji sejmov iz dežel članic. Pogosta pa so tudi srečanja predstavnikov sindikalnih in borčevskih orgaizacij ter mladine.“

Ob vstopu v drugo desetletje obstoja in dela DS pa je menil, da so dosedanje usmeritve dela bile dobro začrtane in dale rezultate, ki spodbujajo za nadaljnje delo. „Skupno z našimi prijatelji v deželah članicah bomo pripravili programe za naše sodelovanje na različnih področjih za naslednje dvoletno obdobje. Nadaljevali bomo zavzeto aktivnost v vseh delovnih telesih skupnosti, še posebej pa se bomo angažirali v komisiji za kulturo, znanost in šport, katere predsedstvo prevzemamo. Naša želja in težnja je, da bi bilo medsebojno seznanjanje s kulturnim in znanstvenim utripom in življenjem še intenzivnejše in medsebojno sodelovanje se plodnejše. Posebej se bomo tudi v prihodnje zavzemali za aktivno prisotnost in vlogo narodnosti in narodnih manjšin v dejavnosti skupnosti in nasploh v medsebojnem sodelovanju.“ je zaključil predsednik Šinigoj.

Alpen-Adria: Slovenien engagiert ins zweite Jahrzehnt

Die Republik Slowenien geht mit viel Engagement in das zweite Jahrzehnt der Arbeitsgemeinschaft Alpen-Adria. Das erklärte im Rahmen der zentralen Alpen-Adria-Jubiläumsfeier der Republik Slowenien zum zehnjährigen Bestand der Arbeitsgemeinschaft der slowenische Regierungschef Dušan Šinigoj in Ljubljana, zog dabei eine positive Bilanz über die abgelaufenen zehn Jahre „Arbeitsgemeinschaft Alpen-Adria“, gleichzeitig zeigte er auch die Perspektiven für das zweite Jahrzehnt aus Sicht der Republik Slowenien auf. Šinigoj erklärte in seiner Rede im Cankarjev dom in Ljubljana unter anderem:

„Ich glaube, daß wir einschätzen können, daß die Arbeitsgemeinschaft Alpen-Adria im europäischen Maßstab ein wichtiger Faktor der regionalen und breiteren Zusammenarbeit geworden ist, der auf den Grundsätzen der Deklaration von Helsinki über Zusammenarbeit und Sicherheit in Europa entworfen wurde. Ihre Rolle und ihr Beitrag sind im jetzigen Zeitabschnitt besonders wichtig, in welchem in der Welt und vor allem in Europa die Resultate des neuen Nachlasses der Spannungen, des größeren gegenseitigen Vertrauens, der ersten Schritte in der Abrüstung und der immer intensiveren gegenseitigen Zusammenarbeit auch über die Grenzen der Blockzugehörigkeit hinweg zu spüren sind. Ich bin überzeugt, daß die Tätigkeit der ARGE Alpen-Adria auch in Zukunft merklich zur Festigung und Konsolidierung dieses positiven Prozesses in Europa beitragen wird.“

Zur künftigen Aufgabenstellung der ARGE Alpen-Adria, die am kommenden Wochenende in Venedig ihre Vollversammlung abhält, sagte Šinigoj: „Ich glaube, daß die bisherigen Richtlinien für die Arbeit der Gemeinschaft und besonders der SR Slowenien in dieser gut geplant waren und Resultate gebracht haben, die uns alle für die künftige Arbeit ermuntern. Gemeinsam mit unseren Freunden in den Mitgliedsländern werden wir Programme für unsere Mitarbeit in verschiedenen Bereichen für den kommenden Zeitraum von zwei Jahren vorbereiten. Wir werden die engagierte Aktivität in allen Arbeitskörpern der Gemeinschaft fortsetzen, besonders aber werden wir uns noch in der Kommission für Kultur, Wissenschaft und Sport engagieren, deren Vorsitz wir übernehmen. Unser Wunsch und unser Bestreben ist, daß das gegenseitige Bekanntwerden mit dem kulturellen und wissenschaftlichen Pulsschlag und dem Leben im Alpen-Adria-Raum noch intensiver und die gegenseitige Zusammenarbeit noch ertragreicher sein würde. Besonders werden wir auch in Zukunft für die aktive Präsenz und die Rolle der Nationalitäten und der nationalen Minderheiten in der Tätigkeit der Gemeinschaft und überhaupt in der gegenseitigen Zusammenarbeit der Mitgliedsländer eintreten.“

HEUTE
IMSLOVENSKI
VESTNIKDie Seite
für unsere
deutschsprachigen
Leser/innen

Protest gegen Trennungsmodell in Venedig

Bei der Eröffnung des Alpe-Adria Jubiläums-Treffens am Mittwoch, in Venedig entrollten Parlamentarier des Regionalparlamentes von Veneto, die verschiedenen Parteien angehören, ein Transparent mit der Aufschrift „No Apartheid in Carinthia“ („Nein zur Apartheid in Kärnten“).

An der darauf folgenden Pressekonferenz nahmen auch der Sekretär des Zentralverbandes slowenischer Organisationen dr. Marjan Sturm und die Mitarbeiterin des Überparteilichen Komitees zur Verteidigung der zweisprachigen Schule in Kärnten, Karin Prucha, teil.

Laut Presseaussendung des Zentralverbandes slowenischer Organisationen informierte Sturm die überaus zahlreich anwesenden Journalisten aus allen Mitgliedsländern der Arbeitsgemeinschaft Alpen-Adria über die Schulsegregation in Kärnten und betonte, daß der Druck der deutschnationalen Kräfte auf die Lebensinteressen der slowenischen Volksgruppe ständig zunehme. Sturm informierte weiters über den Prozeß gegen den Klagenfurter Universitätsprofessor Dr. Peter Gstettner und erklärte, daß dabei offensichtlich werde, daß Personen, die sich mit den Kärntner Slowenen und

deren Anliegen solidarisieren, mundtot gemacht werden sollen. In der Pressekonferenz nahmen auch der Vertreter des Landes Kärnten, Landesamtsdirektor-Stellvertreter Hofrat Dr. Unkart, sowie als Vertreter der Republik Slowenien, Minister Kavčič zur Kärntner Schulfrage Stellung. Unkart wies auf die Vorzüge der beschlossenen Schulreform hin, konnte die Journalisten mit seinen Argumenten jedoch kaum überzeugen. Der Vertreter Sloweniens erklärte, daß die Schulregelung für Jugoslawien als Mitunterzeichnerin des Staatsvertrages nicht akzeptabel sei.

„Wahlkampf nicht auf dem Rücken der Volksgruppe“

Zum Beschluß der Kärntner SPÖ, den Landtagswahlkampf auf 12. März 1989 vorzulegen, appellierte der Sekretär des Zentralverbandes Dr. Marjan Sturm an die Parteien, den Wahlkampf nicht auf dem Rücken der Volksgruppe auszutragen.

Volkstumsfragen eignen sich nämlich nicht für Wahltaktische Manöver, weil Sie weder dem Land, noch der Volksgruppe nützen. Ein

Wahlkampf, der auf dem Rücken der Volksgruppe ausgetragen würde, hätte für das Land und seine Bevölkerung einen weiteren großen Imageverlust zur Folge.

Sturm appellierte abschließend an die beiden Großparteien, die offenen Fragen des Artikel 7, im besonderen die Punkte des Memorandums, vereinbart zwischen dem Bundeskanzleramt und den Slowenenorganisatio-

nen, noch vor der Wahl zu erfüllen. Dies würde die Entscheidung des Zentralverbandes hinsichtlich der Beschickung der Volksgruppenbeiräte wesentlich erleichtern“, heißt es abschließend in der Presseaussendung.

Anzeige beim
Ministerium

Am 16. 11. 1988 erstattete Margareta Einspieler aus Klagenfurt/Celovec bei der Staatsanwaltschaft Klagenfurt und Wien, sowie bei der Bundespolizeidirektion Klagenfurt und beim Innenministerium Anzeige im Sinne des Verdachtes der Wiederbetätigung. Als Beweisstück für eine Anzeige erwarb sie bei einer Veranstaltung des „Deutschen Kulturwerkes europäischen Geistes, Pflegestätte Klagenfurt“ das Buch von Gerd Honsik „Freispruch für Hitler“, das in Österreich verboten wurde, jedoch bei der genannten Veranstaltung zum Verkauf angeboten wurde. Laut Schreiben des Innenministeriums vom 17. November 1988 wird dieses unverzüglich die nötigen weiteren Schritte einleiten.

Elterngespräch über die
zweisprachige Erziehung

Am Montag, dem 28. November, findet um 19.30 die Fortsetzung des Elterngesprächs über zweisprachige Kindererziehung statt. Die Bildungswerkstatt für zweisprachige Kommunikation (Dr. Franz Merkač) lädt deutschsprachige Eltern, bzw. zweisprachige Familien

zu einem weiteren Erfahrungsaustausch ein. Wie, mit wem erlernt mein Kind die slowenische (deutsche) Sprache, welche didaktische Behelfe gibt es? – sind einige der Fragen die erörtert werden sollen. Ort: Bildungswerkstatt KOKO, Kardinalplatz 1, 1. Stock, Klagenfurt.

Protestbrief des kroatischen
Akademikerklubs gegen Enquete

Der Hrvatski akademski klub/Kroatischer Akademikerklub hat in einem offenen Brief an den burgenländischen Landeshauptmann Sipötz gegen eine Fragebogen-Aktion protestiert. In dem von mehr als 500 Personen unterzeichneten Brief protestiert der Kroatische Akademikerklub gegen „die bewußte Irreführung aller Burgenländer“ und will so ein negatives Resultat der fragwürdigen Enquete verhindern. Er sieht darin auch eine Diskriminierung der kroatischen Volksgruppe im Burgenland.

In der Enquete wird den Befragten eine „Diskriminierung der Kroatenvertreter untereinander“ suggeriert, von „radikalen Vorreitern“ (innerhalb der Volksgruppe gesprochen, sowie dem uninformierten Leser der Eindruck vermittelt, der „Kroatischunterricht würde erleichtert und die kulturelle Entfal-

tung würde ohnehin kaum behindert“.

Resümee des Kroatischen Akademikerklubs: „Der Fragebogen hält dem uninformierten und unvoreingenommenen Leser wichtige Informationen vor und bringt ein zu ungunsten der Sprachgruppe verzerrtes Bild von der Situation der burgenländischen Kroaten. Die Beantwortung der zudem tendenziösen Fragen wird daher vorgegeben“, heißt es in dem Protestbrief an Sipötz.

KZ-Verband bei LH Dr. Ambrozy

Die Landesleitung des KZ-Verbandes sprach am Dienstag beim Kärntner Landeshauptmann dr. Peter Ambrozy vor. Grund für diesen Schritt war die Besorgnis über die Erklärung des neuen Landeshauptmannes, für ihn sei auch eine Koalition mit Haider denkbar. Der KZ-Verband verwies darauf, daß Haider die Österreichische Nation zu einer 'Ideologischen Mißgeburt' erklärt hat. „Die Mitglieder des Verbandes, die für das Widerstehen Österreichs gekämpft und Opfer gebracht haben, wandten sich gegen jede Aufwertung der deutschnationalen Haider-Partei“, heißt es in einer Aussendung des KZ-Verbandes.

„Ograja sveta“ – pisateljski
svet učitelja Obernostererja

Ni tako samoumevno, da založba, ki izdaja v nemškem jeziku, recenzijski izvod pošlje tudi slovenskemu listu. Veseli nas, da smo prejeli tudi knjigo Engelberta Obernostererja „Der Zaun der Welt“ (Ograja sveta), ki je pravkar izšla pri celovski založbi Heyn.

Knjiga prikupnega formata vsebuje niz zgodb avtorja, ki svet opisuje skozi prizmo učiteja, torej iz zornega kota vsakdanjega poklicnega dela. S tem Obernosterer ne poje hvalnice svojemu poklicu, ampak svoje življenjskekušnje spretno vključuje v svoje pisateljsko ustvarjanje. Pri tem pa je očitno, da mu poklic ni le dolžnost, saj svoja opazovanja posreduje v čestokrat jedki, a tudi hudomušni govorici, večinom pa v otroško resni-

nem tonu, kar mu daje moč izvornosti. Pri tem pride tudi do neprijetnih slik (za kar se avtor opravičuje) posebno v prikazovanju odnosa do stanovskih kolegov, a življenje tudi med učitelji ni vedno složno. Pisatelj pa je verodostojen le, če svet zaznava tudi tedaj, ko ni lep, in ga takšnega tudi preljuje v svoje literarno delo.

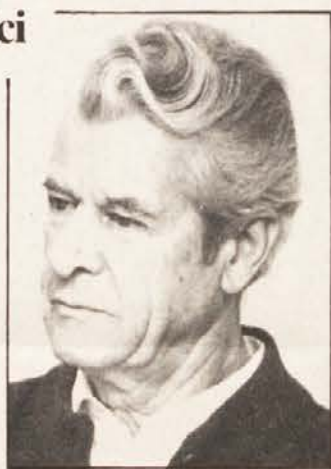
Glavni del knjige je seveda posvečen mladini, s katero učitelj – pisatelj Obernosterer (v Šmohorju) preživlja svoj vsakdan. Te zgodbe pa so dokaj zabavne in hkrati razburljive, skratka take, kakršna je mladina, ki zahteva izredno tankočutnost. Tak pa Obernosterer je, tako kot pisatelj in tudi kot učitelj.

Knjiga „Der Zaun der Welt“ je naprodaj tudi v obeh slovenskih knjigarnah v Celovcu.

Branje ob 70-letnici

Za 70. rojstni dan, ki ga letos obhaja koroški pesnik Franc Stimpfl, je Zveza koroških pisateljev (Kärntner Schriftstellerverband) priredila večer, na katerem sta sam avtor in igralec Mako brala iz njegovih del.

O jubilaru je spregovoril predsednik pisateljske zveze Nowotny, in mu izročil tudi častno diplomu. Jubilar je bral tudi pesmi, v katerih izraža svojo naklonjenost koroškemu Slovincem.

Ringlova „Koroška duša“ tudi v
„Slovenische Jahrbücher“ Drava

Razmišljanja univ. prof. dr. Erwina Ringla o „Koroški duši“ – v zadnjih dneh so ponovno razburila koroške duhove – so sedaj na voljo tudi v knjigi „Slovenische Jahrbücher“/Slovenski letopisi 1986-1988, ki je pred nedavnim izšla pri Založbi Drava v Celovcu. (Gre za avtentičen natis znanega Ringlovega predavanja v Hodišah leta 1985). Izdali so jo mag. Valentin Sima, dr. Vladimir Wakounig in Peter Wieser. V težišču knjige so znanstvene razprave o prepletanju jezikov in kultur na Koroškem.

Kakšni so vplivi med slovenskim in nemškim, kje poteka meja med kultura, kaj jima je skupnega, kaj se ponavlja v eni in drugi kulturi? To so temeljna vprašanja znanstvenih razmišljanj druge knjige „Slovenische Jahrbücher“, ki je na razpolago v „Naši knjigi“ po 178 šilingov.

Komparatist Johann Strutz v svojem prispevku išče zgodovinsko etično medsebojno učinkovanje med novo slovensko in nemško kulturo v Avstriji. „Poskus o interferenci in identiteti“ je naslov eseja Gera Fischerja. Gerhard Neweklowsky razmišlja o

elementih slovenščine v koroški nemščini. Matjaž Kmecl govori o „takšnih in drugačnih mejah“, Erik Prunč razglablja o zgodnji večjezičnosti v enojezičnem okolju, Ewald E. Krainz pa seznanja bralca o tem, kaj je „novega v domovini“. Rüdiger Wischenbart se posveča koroškemu slovenskim avtorjem in njihovi literaturi, medtem ko je Manfred Moser krenil nekoliko „na stan poti“.

Marija Jurič, Dietmar Larcher, Karl Michael Brunner in Georg Gombos, soavtorji študije „Dvojezičnost in identiteta“, v knjigi navajajo „dvojezične zgodbe“, ki so jih spoznali ob nastajanju navedene študije (v kratkem bo izšla v okviru disertacij in razprav Založbe Drava in Slovenskega znanstvenega inštituta; op. ured.). Nenazadnje Susanne Dermutz in Marija Jurič razglabljata o vlogi ženske v slovenski narodni skupnosti.

Knjigi so dodani še nekateri statistični podatki, Valentin Sima pa je sestavil še izbor bibliografij o manjšinskem vprašanju na Koroškem. Grafično je knjigo opremil slovenski likovnik Jože Boschitz.



Umrli Erich Fried

V sredo je po dolgi bolezni v 67. letu starosti umrl znani avstrijski pesnik judovskega rodu Erich Fried. Bil je najvidnejši predstavnik levičarske poezije v nemškem jeziku. Zaradi tega je bil le redko deležen tistega priznanja, ki bi mu pripadalo. Bil je odločen borec za pravice ponižanih in zatiranih narodov. Fried je v času nacizma moral zbežati v Anglijo, kjer je pričel svojo literarno pot. Tako je kot prevajalec postal največji posrednik angleške književnosti v nemški kulturni svet. Zapušča nam velik opus svoje poezije in proze. Erich Fried se je odločno zavzemal tudi za pravice koroških Slovencev; žal ni doživel izdaje izbora njegovih pesmi, ki bodo izšle v okviru knjižnega daru SPZ. Vendar naj bo to naš najlepši poklon ob smrti tega velikega avstrijskega književnika.

O suverenosti slovenskega naroda

Prejšnji četrtek se je v Cankarjevem domu v Ljubljani končal 2. zbor slovenskih kulturnih delavcev. Obravnaval je eno samo temo: suverenost slovenskega naroda. Udeležilo se ga je veliko število ljudi; ne samo kulturnih ustvarjalcev, ampak tudi nekaj ekonomistov in celo politikov (npr. slov. predsednik Janez Stanovnik), prisotni pa so bili tudi kulturni ustvarjalci iz zamejstva.

Zbor se je odločno zavzel za človekove svoboščine, ugotavljajoč, da bo šele tedaj, ko bo človek kot posameznik zavarovan pred oblastniško samovoljo (primer za to je bil poletni proces proti četverici pred vojaškim sodiščem v Ljubljani), mogoče govoriti o ureditvi, ki bo zagotavljala

tudi suverenost naroda. Kulturniki so sprejeli vrsto pozivov za varovanje svobode in opozorili na mnoge probleme, ki zadevajo težaven položaj slovenske kulture, gospodarstva, demografske politike in znova poudarili pomen skupnega slovenskega prostora. Praktičnih posledic zbor kulturnikov nima. Edi-

Pred dnevi, 17. novembra, je bil v dvorani mestne hiše v Ljubljani literarni večer, na katerem je nastopilo petero koroških avtorjev: Florjan Lipuš, Gustav Januš, Maja Haderlap, Cvetka Lipuš in Fabjan Hafner. Brali so iz svojih del, po branju pa je bil pogovor (vodil ga je Jože Horvat), na katerem so gostje spregovorili o mnogih vpraša-

na, o kateri bi bilo mogoče govoriti, je sklep, da je treba okrepiti priprave za ustanovitve „interesne organizacije“ slovenskih intelektualcev, ki so jo delovno poimenovali „Slovenska demokratska zveza razumnikov“. Konkretnejše podrobnosti v zvezi z njo bodo znane v teh dneh.

J. Horvat

njih, ki jih čuti slovenski pisatelj na Koroškem pri svojem delu – začeni pri jeziku, vprašanih dvojezičnosti itd. Večer s koroškimi avtorji je organiziralo Društvo za staro Ljubljano, ki je v zadnjem letu pripravilo vrsto kulturnih prireditev, na katerih so se občinstvu predstavili domači, a tudi nekateri tuji ustvarjalci.

J.H.

Ob 70-letnici bojov za severno mejo – Maistrov zbornik

Minuli petek in sobota sta bila za Maribor in sploh za Slovenijo dneva, ko so se spominjali 70-letnice bojov za severno mejo. Tako so se v soboto zbrali pred spomenikom svojega generala še živeči Maistrovi borci (le 180 je še živih) in se poklonili njegovemu spominu, pred tem pa so v muzeju narodne osvoboditve odprli razstavo Boj za slovensko severno mejo 1918 – 1920, ki prikazuje dokumente od začetkov Maistrovih poveljevanj slovenski vojski pa vse do plebiscita na Koroškem.

Osrednja slovenska proslava ob 70-letnici bojov za severno mejo pa je bila v soboto popoldne v Mariboru. Pred nabito polno unofono dvorano je govoril predsednik predsedstva SR Slovenije Janez Stanovnik. Ljudje so ga pozdravili z navdušenim ploskanjem in ga tako podprli po njegovi vrnitvi iz Amerike, ko je po svojem nastopu v Washingtonskem tiskovnem klubu postal cilj ostrih napadov zlasti srbskega tiska. Stanovnik je govoril o slovenski suverenosti, odnosu naroda in republike do armade in pa o doseženih rezultatih v zvezi

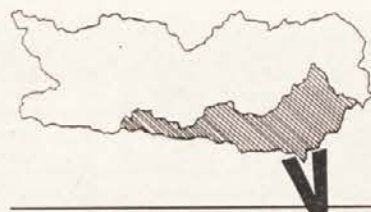
z ustavnimi spremembami.

Ob proslavljanju 70-letnice je Založba Obzorja izdala dvoje publikacij. Gre za zbornik razprav in pričevanj z naslovom Boj za Maribor 1918 – 1919 ter za izbor pesmi generala Maistra. Zbornik je uredil Janez J. Švajncar, ki je v petek na predstavitvi povedal, da je bil podoben zbornik pripravljen za tisk že pred 30 leti, toda takrat ni mogel iziti, kajti politično ozračje v Jugoslaviji ni bilo naklonjeno spominom na bistvo narodnostnega in tudi državnega dogajanja po koncu prve svetovne vojne. Sedanja knjiga, ki ima podnaslov Maistrov zbornik, je vsebinsko obširnejša in temeljitija. Prinaša razprave Franja Baša, Lojzeta Udeta, Maksa Šnuderla in drugih, v svojem glavnem delu pa objavlja pričevanja nekaterih Maistrovih borcev.

Izbor pesmi Rudolfa Maistra-Vojanova je pripravil Dr. Franc Zadravec, z njim pa, kot je dejal urednik Herman Vogel, predstavljajo intimno podobo Maistra, hkrati pa poudarjajo še slovensko posebnost, da smo imeli za pesnika celo genera-



Slovenski general in pesnik Rudolf Maister – Vojanov je bil ob 70-letnici bojov za severno mejo središče pozornosti proslav v Mariboru. Na našem posnetku spomenik generala in pesnika Maistra.



ZRCALU

Uspeh in negotova bodočnost

CELOVEC. – Čeprav do danes brez primernih prostorov, je univerzitetni kulturni center UNIKUM v Celovcu mnogim pojem, povezan z nevsakdanjimi in zato (na Koroškem) zamenjanimi kulturnimi oblikami. To svojevrstnost je Unikum ponovno potrdil s petdnevnim gledališkim festivalom „Szene Schweiz“. Med 9. in 13. novembrom so imeli obiskovalci priložnost spoznati raznovrstne oblike sodobnega švicarskega gledališča, plesni in otroški teater z viški klovnskih spretnosti in še marsikaj, ki so jih izvajali igralci z mednarodnim ugledom. Nenazadnje je kvalitetna ponudba privabila zadovoljivo število gledalcev – dve predstavi sta bili razprodani, tri dokaj dobro obiskane. Vsi, ki do danes niso bili prepričani o potrebi univerzitetnega kulturnega centra, so se prav v teh dneh lahko prepričali o nasprotjem.

Nova centrala

CELOVEC. – V sredo so odprli prenovljeno in dograjeno telefonsko centralo pošte v Celovcu. Na otvoritvi je spregovoril tudi generalni direktor dr. Sindelka. S to pridobitvijo bo pošta svoje usluge še izboljšala in nudila uporabnikom več udobnosti.

40 slavlencev

CELOVEC. – V okviru akademskega slavlja na celovski univerzi je prorektor dr. Albrert Berger včeraj podelil naslov diplomanta 34 absolventkam in absolventom, pet pa si jih je pridobilo naslov doktorja. Za častnega senatorja je bil imenovan komercialni svetnik Harald Pittner. Slavnost je oblikoval zbor „Juventus musica“.

OGLASA

Iščemo kvalificirano sodelavko/kvalificiranega sodelavca za blagajno in/ali za okenke v Posojilnici Borovlje. Pismene prošnje pošljite na Postgasse 4, 9170 Borovlje, ali se javite po telefonu na štev. 0 42 27/3235.

Kljub uspelemu gledališkemu festivalu in drugim prireditvam pa obstoj kulturnega centra še do danes ni zagotovljen. Vzrok za to je finančni koncept, v katerem prispevek ministrstva ni jasen. Ni treba posebej poudarjati, da zavlačevanje lahko pomeni tudi konec univerzitetnega kulturnega centra v Celovcu.

Ogenj povzročil 2 milj. škode

GLOBASNICA. – V četrtek zvečer se je vnel hlev Blaža Kordeža. Zgorel je do golih zidov, z njim vred pa tudi vse zaloge žita in krme za živali. Edino stroje in živino so mogli rešiti pred požarom. Kordež je utrpel ogromno škodo, ki jo strokovnjaki ocenjujejo za najmanj 2 milijona šilingov. Za vzrok požara domnevajo, da je prišlo do samovžiga in da se je seno samo vnelo. Požarna bramba je bila sicer takoj na mestu, toda več ji ni uspelo rešiti. Eden izmed gasilcev je bil celo lažje poškodovan, ker ga je zadela s strehe padajoča opeka.

Proslavili so 25-letnico

GLOBASNICA. – Ansambel Lojzeta Slaka gode že 25 let. Svoj prvi jubilejni koncert je imel v Globasnici pri Šteklju, kamor ga je povabila agencija AAC. Njen predstavnik Bernard Sadovnik je poudaril, da Slak posreduje slovensko dušo, domačnost in pesem. 300 obiskovalcev je bilo navdušenih. Tudi globaški župan Albert Sadjak je ansamblu čestital in dejal, da se v Globasnici sicer veliko dogaja, da pa je Slakov koncert gotovo sodil v sam vrh.

RAZPIS

Društvo GLASBENA ŠOLA razpisuje mesto administratorja

Pogoji za zaposlitev:

- zaključena trgovsko-gospodarska izobrazba
 - znanje obeh deželnih jezikov
 - znanje strojepisja in knjigovodstva
 - smisel za samostojno pisarniško delo in za organizacijo
 - mobilnost (avto ali vsaj vozniško dovoljenje)
 - osebna zavzetost za glasbeno izobraževanje naše mladine
- Interesenti naj pošljejo prošnjo skupno s spričevalom in življenjepisom na naslov:

Društvo GLASBENA ŠOLA – Mikschallee 4 – 9020 Celovec

Datum	Kraj	PIREDITIV	Prireditelj
Sobota 26. 11. 19.00	v stari šoli v Svečah	DELO IN NALOGE DRŽAVNEGA TOŽILCA (informacijski večer) Predava: dr. Mirko Boročnik	Slovensko prosvetno društvo Kočna
Sobota 26. 11. 20.00	pri Mežnarju v Kotmari vasi	LETNI ZBOR SLOVENSKEGA PROSVETNEGA DRUŠTVA GORJANCI Vmesna poročila, društveno delovanje na filmskih in video-posnetkih, diskusija.	
Sobota 26. 11. 20.00	gostilna Hafner, Gornja vas pri Žvabeku	KOROŠKI VEČER Sodelujejo: Gem. Chor Frantschach, Ansambel Drava (Borovlje), pevsko-instrumentalna skupina Žvabek, Oktet Suha, Otroška skupina Žvabek.	Katoliško prosvetno društvo Drava iz Žvabeka
Sobota 26. 11. 20.00	na Muti pri Rožeku	DOBER VEČER, SOSED Nastopajo: Družina Lipusch, Plazniška dekleta, MoPZ „Bilka“ iz Bilčova, Folklorna skupina iz Rožeka, iz svojih del bo bral Andrej Kokot	Kulturno društvo Peter Markovič Rožek.
Sobota 26. 11. 17.00 c.t.	gostilna Weidinger, Danhausergasse 3, Dunaj, 4. okraj	100. DUNAJSKI KROŽEK iz programa: Tamburaška skupina Slovenskega pastoralnega centra; Delovno poročilo 1977 – 1988; Tone Levstek; (Med) narodna pantomima; družabni del (bife).	Dunajski krožek
Nedelja 27. 11. 18.00	društvena soba nad Posojilnico v Bilčovu	REDNI OBČNI ZBOR POSOJILNICE-BANK BILČOV (s filialo v Kotmari vasi)	
Nedelja 27. 11. 10 – 16	Wilsonstr. 11, Celovec	BOŽIČNI BAZAR šolskega društva „Waldorf“	
Ponedeljek 28. 11. 19.30	izobraževalna delavnica KOKO, Kardinalplatz 1, 1. nadstropje Celovec	DVOJEZIČNA VZGOJA (nem.) Izmenjava izkušenj in diskusija: – kje in kako se otrok nauči slovenskega in nemškega jezika; – kateri didaktični pripomočki obstajajo; – kakšno je življenje v dvojezični družini? Za nemškogovoreče starše in za „mešane starše“	KOKO
Torek 29. 11. 19.30	Mladinski dom, Mikschallee 4, Celovec	OBČNI ZBOR DRUŠTVA „GLASBENA ŠOLA NA KOROŠKEM“	
Torek 29. 11. 11.00	Presseclub Concordia	Predstavitve knjige: „Ein Brief an Siegfriede Tschabuschnig“ (Klaus Ottomeyer) Udeleženci: Dr. Paul Parin, univ. prof. dr. Klaus Ottomeyer, Feliks J. Bister, Dr. Avgustin Malle, Dr. Helga Mračnikar.	Založba Drava
Torek 29. 11. 19.30	Javni študio ORF, Celovec	BENEFICNI KONCERTI ZA AKCIJO „LUC V TEMO“ Dela skladateljev Mozart, Beethoven, Schubert, Liszt, Debussy, Skrjabin, Šostakovič, Chopin igra bolgarska pianistka Emilia Goleminoff.	Hotary-club Radio Koroška
Sreda 30. 11. 19.30	Katoliški dom prosvete v Tinjah	JANKO FERK BERE IZ SVOJIH DEL	Sodalitas
Nedelja 4. 12. 16.00	v dvorani Kassl v Škocijanu	MIKLAVŽEVANJE na sporedu: igra: Miklavžev večer z odločki iz operete Miklavž prihaja, nato obdarovanje.	Otroški zbor Škocijan
Ponedeljek 5. 12. 19.30	Hotel-Moser Verdino, Celovec	„MANJŠINE V PROSTORU ALPE-JADRAN“ – Listina Evropskega sveta o narodnih skupnostih Predava: Karl Smolle	Club tre popoli
Četrtek 8. 12.	Mesno gledališče Celovec	KRALJ NA BETAJNOVI (Ivan Cankar) gostuje: Slovensko stalno gledališče v Trstu	Krščanska kulturna zveza
Ponedeljek 12. 12. 19.30	Katoliški dom prosvete v Tinjah	DVOJEZIČNA OTROŠKA VZGOJA V DRUŽINI IN V PREDŠOLSKI VZGOJI (nem.) Predava: dr. Franz Merkač (izobraževalna delavnica za dvojezično komunikacijo)	Sodalitas
Torek 13. 12. 16.00	v prostorih podjetja CARIMPEX, Sonnengasse 13, Celovec	PRODAJNA RAZSTAVA ZA GLASBENO ŠOLO Razstava bo odprta od ponedeljka do petka (od 14. do 17. ure) Izlopiček prodajne razstave je namenjen Glasbeni šoli na Koroškem.	Carimpex, KKZ in SPZ

RAZSTAVE

Celovec

Kulturna taberna Pri Joklnu (od 25. 11.) – „Krave + biki“ – Rudi Benetik, Dela na papirju. Otvoritev razstave 25. 11., 20.00.

Galerie im Stadthaus (do 18. 12. 1988) – Moderna italijanska tiskarska grafika – Razstavljenih je 210 del 105 najpomembnejših italijanskih grafikov obdobja 1920 do danes. Med njimi Carra, Busci, Morandi, De Chirico, Marino, Fontana, Music, Spacal, Santomaso, Pomodoro, Vedova, Zigaina, Trubbiani.

Kärntner Landesgalerie (do 4. 12.) Posebna razstava Sepp Schmölzer, Okrasi, objekti in fotografije.

Landesmuseum für Kärnten (21. Avstrijski natečaj grafike – od 17. nov. do 11. dec.)

Die Galerie 61 (do 23. 11.) – Hommage a Josefina – profili galerije od leta '61 do '71, Slikarstvo – risbe – grafika – skulpture.

Kleine Galerie im Künstlerhaus Klagenfurt (od 30. 11. do 10. 12.) – Hubert Lobnig, slikarstvo.

Pasaža pri Delavski zbornici (do 7. 12.) – Pregled koroške vsakdanjosti in družinskih fotografij

Tinje

Galerija Tinje (21. 11.) – Odprtje razstave del Bogdana Potnika (akvareli in oljne slike). Po odprtju koncert MoPZ Vinko Poljanec (vodi: Franc Starc).

Rožek

Galerija Rožek (od 27. 11. do 18. 12.) – Carolina. Otvoritev: 26. 11. ob 18.30. Carolina bo 18. 12. 1988 med 15.00 in 18.00 prisotna v Galeriji Rožek.

Ljubljana

Narodna galerija (od 15. 11. 88 do 15. 1. 89) – Mednarodna razstava „Pota k moderni in Ažbetova šola v Münchnu“. – Razstava je odprta vsak dan razen ponedeljka od 10. do 19. ure.

Ažbe

Do 15. januarja 1989 bo v Narodni galeriji v Ljubljani (Cankarjeva 20) na ogled mednarodna razstava „Pota k moderni in Ažbetova šola v Münchnu“

Miklavževanje z lutkami

V nedeljo, 4. decembra ob miklavževanju bo gledališče „Tone Čufar“ z Jesenic gostovalo z lutkovno predstavo „Zdodba o zmaju“. Avtor glasbene pravljice je Janez Bitenc.

Kraji in čas:

- ob 11.00 pri Kovaču na Obirskem (SPD Valentin Polanšek);
- ob 14.00 v Kulturnem domu v Šentprimozu (SPD Danica);
- ob 16.00 v kulturni taberni Pri Joklnu v Celovcu (KD Pri Joklnu)

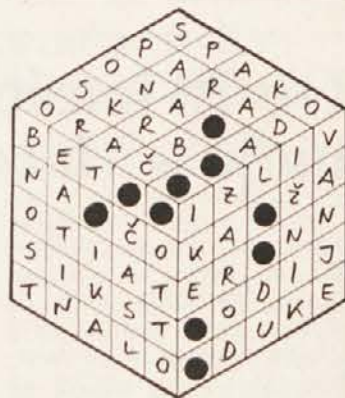
MENJAVA DENARJA (VALUTE) dne 23. 11. 1988

	dobite (šil.)	plačate (šil.)
za 1 ameriški dolar	\$ 11,90	12,50
za 1 angleški funt	£ 21,60	22,80
za 100 franc. frankov	f 200,50	210,50
za 100 ital. lir	Lit 0,92	0,97
za 100 dinarjev	DIN 0,23	0,31
za 100 švic. frankov	sfr 825,50	845,50
za 100 holand. guldnov	Hfl 615,50	631,50
za 100 nemških mark	DM 694,30	710,70



Posredujete: Posojilnica-Bank
Zveza-Bank, Celovec

Rešitev iz SV štev. 54 (18. 11. 1988)

KAROLINA KOLMANIČ
Izzvenela je pesem

Nekje znotraj je toplo zaplalo. Občutek, da nekomu pripadaš, te tudi zavaruje pred negotovostjo. Kakor otrok se je prižela nanj in oba sta molče zrla v zgoščujoči se mrak, ki se je naselil v vseh kotih razen ob oknu.

Nenadoma se je odtrgala in prižgala luč. S tem se je razbila tudi idila zamaknenosti. Njen glas je postal čisto vsakdanji: „Hočeš vroč čaj? Hitro bo nared.“

„Ne, saj me ne zebe. Moral bom na pot. Ob osmih imam sejo“, je spravil iz sebe in izraz ust je bil trši.

„Lahko bo seja razvlečena in čaj s kakšnim kruhom ti bo dobro del.“

„Prav, pripravi.“

Ob vedro rumenem pogrinjku se je čelo sprostito in skrbno zastrta utrujenost se je umak-

nila. Ko je nagnil skodelico z zadnjim požirkom čaja, je nagonsko občutil, da se mora olajšati z nekaj besedami, kratkimi in močnimi:

„Vera, rad bi ostal za vedno... z vama.“

Zazrla se je v te oči in verjela je besedam. Po sekundah premisleka mu je odvrnila:

„Nisem priklenjena na samsko življenje; saj še ločena nisem. In tudi ti ne. Drago, ne poznam tvoje družine. Zdaj bi lahko hlinila karkoli. Toda zdi se mi, da si poduhovljen poznavalec človeških duš, zato ti lahko priznam: ljubim te. Ljubezen brez preteklosti je bogata, najina pa obremenjena z vrsto problemov.“

„Vsi so rešljivi, Vera“, je govoril z nepopustljivo odločnostjo.

„Vlečeva za seboj čisto nedolžne ljudi.“

Stavek ga je zbodel in zbrano zavestno jo je opozoril:

„Vera, nočeš hliniti, ne lagati, tudi sestra usmiljenka nisi. Zdaj pač preudari.“

„Kako me moreš postavljati pred tako preizkušnjo?“

„Ker čas teče, morda zame res bolj kot zate, v bistvu pa ura enako hitro bije – za vse. Ne bom se junačil, kako pogumen sem v življenjskih odločitvah. Ne bom se pretvarjal, da ne vem, kakšne bodo posledice. Ampak človek z razumom in čustvi ima pravico, da si življenje priroji po svoje. Z določenim odstotkom tveganja je treba računati. Vera, lahko sva se zmotila oba, ko sva prvič stopila pred maticarja, lahko se motiva tudi sedaj.“

„Bolj ohlapno me prepričuješ, saj si zdržal v zakonu več kot dvajset let.“

„Štirindvajset, Vera.“

„Ne mudi se nama. Končno je do konca šolskega leta če celih osem mesecev.“

„Hvala ti za nejasno, a vendar spodbudno upanje.“

Odpeljal se je. Kilometri so se zažirali v cesto, ki se je vlekla v nedogled. Ura je priganjala. Se boji? Koga? Kdaj je začutil prvo tesnobo? Natanko ve in tisti šesti maj je bil usoden. Temeljite hospitacije. Konferenca. Svetovalec je bral svoje poročilo. Profesorji v zbornici so sedeli in stiskali dlani. Le Aleksandra in še nekaj kolegic je željno pričakovalo, da bodo njihova prizadevanja in učni uspehi končno obelodanjeni. In bili so. Aleksandra je bila visoko ocenjena in njene vzorne priprave naj bi služile nekomu za zgled. In on? Kje je ostal on? Nekje v sredini ga je pahnili tovariši, če ne še nižje. Primerjave sploh niso bile možne.

Aleksandra se je vzpenjala vedno više. Njena ambicioznost je presegla prosvetne kroge in se naselila v družbenopolitične. Pot jo je vodila iz seje na sejo. Kratka telefonska sporočila njemu in sinu so bila omejena na praktične reči. Zvečer študij, gore gradiv. Brez besede, brez tople dlani. Kava, cigarete, šilce žganega... Nekoč je občudoval emancipirane žene, a ne doma... Prizanesla jima je, dokler sta je bila potrebna. Hiša izgublja svoj domači nadih. Bridkost je spremljala ugaslo ognjišče. Ne duša ne telo se nista več dotikala.

Potem nenadoma pride človek, ženska, mlada, inteligentna, nežna in široko razpre svoje roke. Kateri moški bi se ji mogel upreti? Začel je iskati svojo prvo tretjino življenja!

Prvi teden zimskih počitnic sta preživela doma pri njenih starših.

(dalje prihodnjič)

TV AVSTRIJA 1

TV AVSTRIJA 2

TV LJUBLJANA

V TEM TEDNU NA TELEVIZIJI

PE
25. 11.

10.30 Charly; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Risanka; 17.30 Sara, mala princesa; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Mac Gyver; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Derrick; 21.20 Vstopite; 21.35 TV-kabaret; 22.05 Exorizist II; 23.45 Aktualno; 23.50 V pragozdu zlega.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Miti ljudstev; 18.00 2x7 - 7 dni sporeda na 2 kanalih; 18.30 Lokalni TV-spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Drugačni Biedermaier; 21.20 Zadeva Palestina; 21.50 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.20 Šport; 22.50 Paint box; 1.50 Poročila.

9.10 Videostrani; 9.20 Mozaik; 9.20 Tednik; 10.20 Mednarodna obzorja; 11.00 Lorca; 12.25 Videostrani; 16.45 Mozaik; 17.45 Vrnitev „antilope“; 18.15 Pesem kraškega gozda; 18.45 Risanka; 18.55 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 19.59 Zrcalo tedna; 20.25 Melba; 21.20 Čas negotovosti; 22.20 Dnevnik; 22.35 Smrt v Canaanu; Videostrani.

SO
26. 11.

10.35 Otok zakladov; 16.00 Wurlitzer; 16.50 Pogled točno; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Halo, Spencer; 17.30 Obisk iz Liliputa; 18.00 Mi; 18.30 Nogomet; 19.00 Veselo v soboto; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Skrivnost Sahare; 21.45 Moški nastavlja past; 23.10 Aktualno; 23.15 V pragozdu zlega; 0.40 Poročila.

15.30 Olimpijske igre gibalno oviranih; 16.00 Gledati v deželo; 17.00 Draga družina; 18.00 Trailer; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Zvezde Evrope žarijo; 22.15 Šport; 22.40 Kabare v času; 23.45 Hammer; 1.10 Poročila.

7.55 Videostrani; 8.05 Otroška matineja; 10.15 Izbor tedenske programske tvornosti; 10.55 Videostrani; 16.45 Vragolije muppetkov; 18.25 Da ne bi bolelo; 18.45 Risanka; 18.55 Videostrani; 19.01 Knjiga; 19.30 Dnevnik; 19.59 Naš utrip; 20.25 Žrebanje; 20.35 S. Sheldon; Diamantna dinastija; 21.30 Križ krač; 22.45 Dnevnik; 23.00 Dolarji.

NE
27. 11.

9.00 Poročila; 10.35 Tedenski obzornik; 11.00 Ura tiska; 14.20 Burleske; 14.35 Medvedov ni več moč zavirati; 16.10 Poročila za otroke; 16.40 Risanka; 17.05 Anderland; 17.35 Čeladek; 17.40 X-razsežnost; 19.15 Žrebanje lota; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Eviva Verdi; 22.25 Vizije; 23.15 Schilcherjeva legenda ali krepki sokovi zapadne Štajerske.

9.00 Poročila; 9.50 Frustrirani; 10.10 Opazovalec ob oknu; 11.00 Ljubite klasiko?; 14.35 Športno popoldne; 17.15 Klub seniorjev; 18.00 Mi; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki; 19.48 Primer za ljudskega pravobranilca; 20.15 Skrivnost Sahare; 21.45 Cousin, Cousin; 23.15 Aktualno.

8.35 Videostrani; 8.45 Otroška matineja; 9.30 Vrnitev „antilope“; 9.55 Diamantna dinastija; 10.50 Superveleslalom (m); 12.00 Kmetijska oddaja; 13.00 Ansambel Lojzeta Slaka; 13.35 Pritajena ljubezen; 15.05 Kolo sreče; 16.10 Priljubimo tišini; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.10 Kanarčkova ljubica; 22.45 Pop satirikon; iz dnevnika Jaka Sulca.

PO
28. 11.

10.30 Skrivnost Sahare; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Dennis; 17.25 Medved Bojan; 17.30 Prišla je iz veselja; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Mac Gyver; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.15 Mike Hammer; 22.00 Superflip; 22.20 Nosi svojega brata breme; 23.55 The Munsters; 0.20 Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Zaklad Sulejmana; 18.00 Lindenstraße; 18.30 Lokalni TV-spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Schwarzwaldska klinika; 21.00 Novo v kinu; 21.15 Šiling - gospodarski magazin; 22.00 Čas v sliki; 22.20 Rojen za gledanje; 23.05 Zaklad benega zlata na Dunaju; 23.50 Aktualno.

9.50 Videostrani; 10.00 Mozaik; 10.15 Naš utrip; 10.30 Vesna; 12.05 Videostrani; 13.35 Ljubo doma, kdor, ga ima; 14.05 Jugoslovanski šanson Rogaška 88; 15.25 Safari v mestu; 15.55 Razbite sanje; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.10 M. Korda; Queenie; 23.05 Dnevnik; 23.20 Festival Revolucija in glasba; Ponižani in razžaljeni; Videostrani.

TO
29. 11.

10.30 Skrivnost Sahare; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Viki in silaki; 17.30 Oddaja z miško; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Angel na zemlji; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Dežela gora; 21.07 Dallas; 21.55 Filmski forum; 22.40 Sabotaža; 23.55 Zapadno od Santa Feja; 0.20 Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Orientacija; 18.00 Alf; 18.30 Lokalni TV-spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Kaj sem?; 21.07 Zunanje politični report; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Klub 2; Poročila.

9.50 Videostrani; 10.00 Koncert Godbe ljudske milice; 10.30 Črni tulipan; 11.15 Koncert iz Režije; 12.25 „9.B“; 14.15 Jugoslovanski šanson Rogaška 88; 14.55 Lonček, kuhaj; 15.00 Blejski srček; 16.15 Razbite sanje; 19.00 Risanka; 19.07 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 20.10 Moj ata, socialistični kulak; 22.15 Osmi dan; 22.55 Morje.

SR
30. 11.

10.35 Medvede ni več moč zavirati; 16.30 Lutkovna igra; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Risanka; 17.30 Dusty; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Angel na zemlji; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Skrivnost Sahare; 21.30 Pravica in strast; 23.15 Kobra, prevzemite; 0.00 Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Dežela in ljudje; 18.30 Lokalni TV-spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Angel v zadevah ljubezni; 21.40 Zrcalne podobe; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.20 „Teleskop“; 23.05 Jour fixe; 0.05 Aktualno.

9.50 Videostrani; 10.00 Trije hrošči; 10.50 X 25 javlja; 12.20 Osmi dan; 13.00 Vigredi pojejo; 13.30 Medvedov godrnjavček; 13.45 Krikec in Pikec; 14.45 Zabava vas Jelo Jusić z gosti; 16.05 Razbite sanje; 17.05 Poročila; 19.00 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.10 Strel v luno; 22.15 Mali koncert; Tehtanje duš; 22.25 Dnevnik; 22.40 Videostrani.

ČE
1. 12.

10.30 Skrivnost Sahare; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Risanka; 17.25 Zarota na Temzi; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Angel na zemlji; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Šou miks; 21.55 Kri zmrzuje; 23.45 Insiders; 0.30 Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.15 Knoff-Hoff-šou; 18.00 1-2-X (nogomet in toto); 18.30 Lokalni TV-spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Notranje politični report; 21.05 Hotel; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Klub 2; Poročila.

9.50 Videostrani; 10.00 Mozaik; 11.00 Desni breg, levi breg; 12.40 Videostrani; 16.30 Poročila; 16.40 Videostrani; 16.45 Mozaik; 17.45 Čiračara; 18.15 Aids se dogaja v kinu; 18.45 Risanka; 19.01 Obzornik; 19.18 Zrno; 19.30 Dnevnik; 20.10 Tednik; 21.15 Afera Cailaux; 22.10 Dnevnik; 22.25 Retrospektiva jugoslovanskega filma.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE
18.10-19.00

Petek, 25. 11.
1938-1988/Bilanca
Osrednji koncert SPZ
13. 11. 88 v Celovcu

Pred začetkom zim-
ske športne sezone -
ŠD Zahomec/ŠD
Šentjanž/SSK
Obir/DSG Sele

Sobota, 26. 11.
Duhovni nagovor
(dekan P. Kassl)
Voščila
(M. Hartmann)

Torek, 29. 11.
Sinjemodri Peter -
Igra za otroke

Nedelja, 27. 11.
Advent na deželi.
V živo iz Žvabeka

Sreda, 30. 11.
Narodno-zabavna
glasba

Ponedeljek, 28. 11.

Četrtek, 1. 12.
Rož-Podjuna-Zilja

1938-1988 / Bilanca
Osrednji koncert SPZ v radiu

Petek, 25. 11.: Še so kreativne moči v glasbeni kulturi koroških Slovencev, ki se je na osrednjem koncertu Slovenske prosvetne zveze v Celovcu predstavila v najlepši luči. Pevske in vokalno-instrumentalne skupine so izvedle vrsto praznovredb, ki so v režiji Petra Militarova zaokrožene tudi v besedni izpovedi za navzoče pomenile dostojen zaključek spominskega in opo-minskega leta. Pozitiven je bil delež mladih in najmlajših, tistih, ki so sooblikovali spored, manj pa onih, ki so prostor med odrom in prvo vrsto med koncertom uporabljali za dirkališče. Tako je bil izničen doberšen del snemanja za radio. Delni posnetek prireditve bodo tisti, ki v dvorani niso dobili prostora, lahko poslušali v slovenskem radijskem sporedu v petek, 25. novembra.

Sinjemodri Peter - igra za otroke

Torek, 29. 11.: Igro madžarskega pisatelja „Sinjemodri Peter“ bi lahko označili kot nadvse žalostno igro s srečnim koncem. Naš junak, vesel in igriv kuža, je kljub svoji veseli naravi „Peter smola“ v pravem pomenu besede. Vse kar napravi, klavirno propade. Tudi nihče ga ne mara, zavržejo ga celo njegovi bratci. Pod njegovo pasjo dlako pa se skriva občutljiva duša in tudi osebe, s katerimi se naš Peter srečuje, so po duši in dlaki pravi ljudje. Igro je naštudiral v režiji Inge Koren otroška skupina iz Globasnice.



„Ponižani in razžaljeni“

Ponedeljek, 28. 11. 1988, TV LJ1, 23.20 - Ko je RTV Ljubljana letos marca oddajala obsežen, zahteven in domiselno oblikovan koncert pesmi „ponižanih in razžaljenih“ v izvedbi mešanega pevskega zbora „Rož“ iz Šentjakoba, posnetek iz Canarjevega doma, so se gledalci navdušeno odzvali. „Rož“ pa je bil deležen velike pozornosti tudi ob številnih nastopih doma in v inozemstvu. V soboto in nedeljo pa bo z istim koncertom nastopil tudi na festivalu Revolucija in glasba in sicer v soboto v Črnomlju, v nedeljo pa v Ljutomeru.

Tokrat bo na sporedu drugi del koncerta, s katerim zbor pod vodstvom Lajka Milisavljevića in v režiji Marjana Stickra predstavlja pesmi evropskih zatiranih manjšin.

Palestina

Petek, 25. 11. 1988, TV A2, 21.20 - Intifada, nemir, imenujejo Palestinci upor proti nasilju, proti kateremu so se uprli pred dobrim letom. Poročilo je prikaz konfliktov z vidika palestinskih mladincev, zastopnikov Palestinske osvobodilne organizacije PLO, pa tudi izraelskih priseljencev in vojakov.

„Dolarji“

Sobota, 26. 11. 1988, TV LJ1, 23.15 - Film „Dolarji“ govori o vse-mogočnem denarju in o človekovi iznajdljivosti, ko skuša na nezakonit način priti do njega. Gre za komedijsko shriljvko, ki pa je vendarle dovolj napeta, da jo lahko gledamo resno in nas prizadene. Zgodba teče v Nemčiji, v neki ham-burški banki.

Evropska filmska nagrada

Sobota, 26. 11. 1988, TV A2, in TV LJ2, 20.15 - Letošnje leto je bilo razglašeno za evropsko leto filma in televizije. V vrsti posvetovanj, srečanj in filmskih manifestacij, ki so bile namenjene predvsem združenju evropskih kinematografij in televizij, varovanju evropske ustvarjalnosti, dogovarjanju o skupnih akcijah in povezovanju, bodo 26. novembra v Berlinu prvič podelili Evropsko filmsko nagrado v vseh filmskih kategorijah. Tako avstrijska kakor tudi ljubljanska televizija bosta javno slovesno podelitev prenašali.

Perestrojka
v kulturi?

Sreda, 30. 11. 1988, TV A2, 23.05 - Politika perestrojke je opazna na vseh področjih življenja v Sovjetski zvezi. Kako se odraža v kulturnem življenju? Na to vprašanje je v oddaji „Jour fixe“ skušal odgovoriti germanist prof. Dimitrij Satonsky v pogovoru z Wolfgangom Krausom.

„Nebo nad Berlinom“

Sobota, 26. 11. 1988, TV LJ2, 21.45 - Pisatelj Peter Handke je napisal scenarij za film, ki ga je posnel nemški filmski umetnik Wim Wenders. Izpoved filmskih junakov je Handke zapisal zvoneče, blago in nežno kot pesem. V fotografiji je Henri Alekan ujel sivo črne odtenke sveta.

Pravi socialistični kulak

Torek, 29. 11. 1988, TV LJ1, 20.10 - Uspeh Partljičeve komedije „Moj ata, socialistični kulak“ je govoto izzval zanimanje za filmsko uprizoritev. Bolj lirčno razpoloženi kot epsko pripovedni (akcijski) koncept Klopčičevih režijskih pristopov seveda ni ustrezen Partljičevemu izpovednemu svetu in težko si je bilo zamisliti sodelovanje dveh tako različnih avtorjev kot sta Partljič in Klopčič. Pa vendar se je Matjaž Klopčič potrudil, da bi zavestno in učinkovito ekraniziral Partljičev tekst. V tem je bil morda še preveč dosleden, saj je v filmu bolj čutiti gledališko predlogo kot pa Klopčičevo nadgradnjo.

A. Parker

Sreda, 30. 11. 1988, TV LJ1, 20.10 - Leta 1982 je režiser Alan Parker posnel odlično melodramo „Strel v luno“ in Pink Floyd - Zid. V Strelu v luno uspešen pisatelj zapusti ženo in štiri hčerke. Potrebuje mir.

7. kontinent

Četrtek, 1. 12. 1988, TV LJ1, 22.25 - Izhodišče za film „Sedmi kontinent“ je istoimenska novela, ki je v času naraščanja vojne nevarnosti in nasprotij med blokoma pozivala k miru in sožitju med narodi.

od
vse povsod

3,3 potresa letno

Pravi reveži!

Najbogatejši mož v ZDA je Sam Walton, star 70 let. Njegovo premoženje uradno cenijo na 6,7 milijarde dolarjev, pridobil pa si ga je kot lastnik številnih samopostrežnih trgovin. Toda v primerjavi z Japoncema Yoshiaki Tsutsumijem in Taikichiro Morijem je Američan siromak. Premoženje vsakega teh dveh Japoncev cenijo namreč na 17 do 18 milijard dolarjev.

Lizin propad

V zadnjih štirih tednih se je Liz Taylor zredila kar za 17,5 kilograma, vsak dan popije steklenico belega vina in več steklenic piva, dnevno pa pogoltne tudi 20 tablet. Je depresivna, ne sprejema obiskov. Zdravnik jo je zdaj poslal v bolnišnico.

V tisočdvestoletnem obdobju je bilo na področju Slovenije zabeleženo nad 4000 seizmičnih pojavov, kar uvršča to ozemlje med takšna z zmerno potresnostjo. Preučevanje potresov se je začelo intenzivno po ljubljanskem potresu leta 1895, ko je dr. Albin Belar začel s pripravami za vzpostavitev seizmološke postaje, ki je bila med najstarejšimi v Evropi (1897),

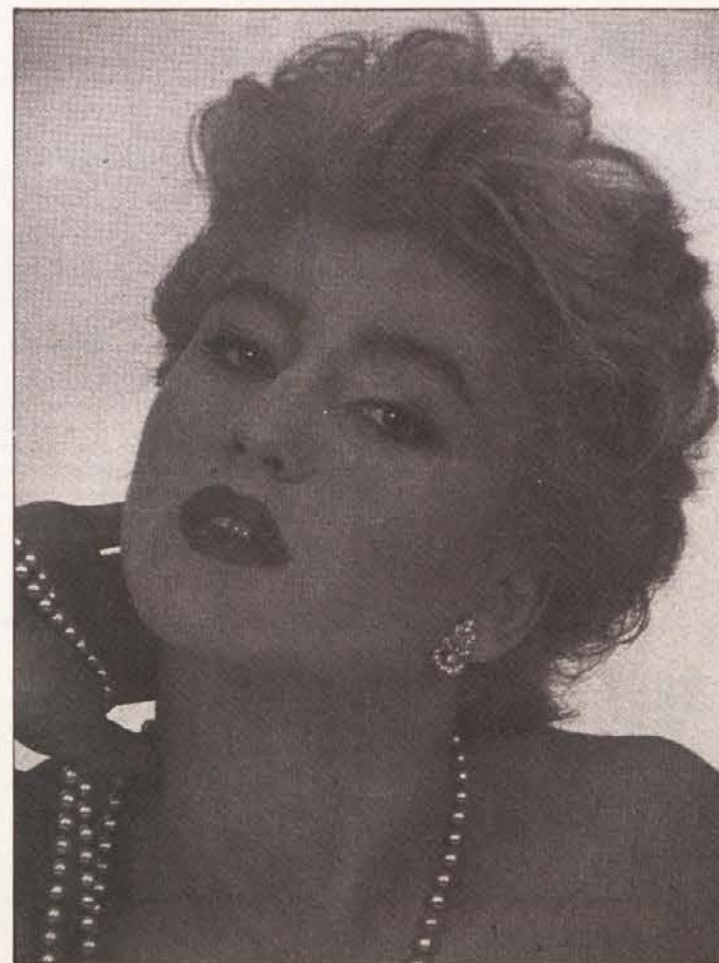
mesto Ljubljana pa je bilo v tem času v prvi fazi svoje arhitektonske prenovе. V drugem obdobju, v predvojni Jugoslaviji, je bila slovenska seizmologija v podrejeni zvezi z beograjskim seizmološkim zavodom, vse dokler se po vojni ni razvila v okviru ljubljanske univerze in končno postala samostojna republiška seizmološka služba.

Tarče in eksoti...

V Bistrici ob Dravi se vestno pripravljajo na svetovno prvenstvo v biatlonu – torej kombinacije teka na smučeh in streljanja. Potekalo bo od 5. do 12. februarja prihodnjega leta. Na tem svetovnem prvenstvu bodo prvič uporabljali

na novo vpeljane elektronske tarče, ki jih bomo plačali vsi Korošci, saj je dežela obljubila,

da bo prevzela te stroške, ki gredo v milijone. Toda do „biatlonskega vrha“ je še nekaj časa. Ker pa prireditelji že skrbijo za propagando, so najavili še „eksotični višek“: udeležila se bo tudi kitajska reprezentanca.



Kdo ne pozna znane popevkarice Madonne? Na Koroškem pa si utira pot tudi njena dvojnica: Andreja Makoter iz Maribora, ki je nastopala z odličnim programom. Prireditelj: agencija Benetik.

SV ČESTITA

Andrej Mičej iz Šentvida v Podjuni praznuje svoj 95. rojstni dan. Zaslužnemu kulturnemu delavcu, ki je za svoje delo prejel več priznanj (med njimi priznanje ZKO Slovenije in Drabosnjakovo priznanje) iskreno čestitamo.

*

V zadnjem času se več staršev veseli svojega naraščanja. Tako čestitamo mag. Alenki in dr. Mihiju Webro za hčerko Timno-Valentino, Ireni in Vinkotu Kokotu za hčerko Julijo, Veroniki Zeichen in Mirku Piceju za hčerko Kristijano, Veri in Hanziju Resmanu pa za sina Kristijana.

*

Na posebnem slavnostnem zasedanju Ribiške zveze Slovenije ob stoletnici organiziranega ribištva na Slovenskem so Klubu koroški ribičev podelili posebno priznanje. Slovenskim ribičem na Koroškem ob tem izrekamo naše čestitke in jim želimo, da bi ribe tudi v prihodnje dobro „prijemale“.

Bilčovski župan in gostilničar Hanzi Ogris je za dolgoletno delovanje prejel odličje Svobodne gospodarske zveze SPÖ. Zlato odličje je med drugim prejel tudi Franc Gasser iz Bilčovsa, srebrno pa Brigita Zupanc iz Železne Kaple.

Letno popijemo 130 litrov mleka

Leta 1987 smo v Avstriji porabili vsega 979.000 ton mleka za široko potrošnjo. Tako je torej povprečno vsak Avstrijec lani popil točno 129,1 litra mleka. Kljub temu pa se je njegova pridelava v avstrijskem kmetijstvu lani zmanjšala za 1,4 odstotka na 3.724.000 ton. Od te količine so ga poleg zgoraj omenjenega mleka za široko potrošnjo v razne mlečne proizvode predelali 1.879.500 ton, 824.000 ton pa so ga porabili za krmo živini in svinjam.

Če količino konzumnega mleka in količino v mlečne proizvode predelanega mleka seštejemo, ga je vsak Avstrijec lani porabil 323,3 kilogramov, kar pa je za 0,7 odstotka

manj kot leta 1986. Prav tako se je znižala tudi količina mleka, ki so ga kmetje prodali mlekarnam. Ta je lani nazadovala za 4,9 odstotka in je v absolutnem številu znašala 2.248.868 ton. Zmanjšale so se tudi količine, doma neposredno od kmetov prodanega mleka, na kmetijah izdelanega masla ter prodaja smetane.

Na koncu posebna statistika mlekarske industrije navaja tudi podatke, da so mlekarnarje lani proizvedle manj točene smetane in tudi manj kondenziranega in posnetega mleka. O nizkih odkupnih cenah in limitiranem odkupu pa ta statistika seveda molči.



Slika: OMIG

SLOVENSKI VESTNIK

ŠPORT

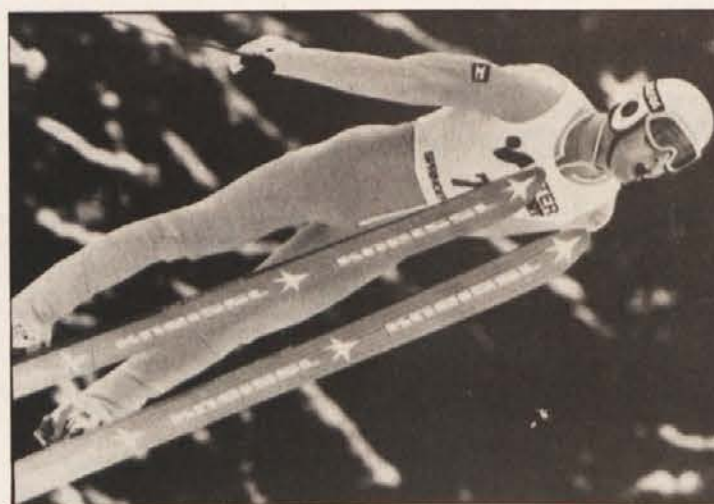
- nogomet
- smučarski skoki

Prva zmaga po dvajsetih letih

Jugoslovanski nogometaši so po več kot dvajsetih letih premagali Francijo. V tekmi so kar dvakrat izenačili prednost gostov in končno proti moštvu, ki ga vodi znani Platini, zmagali s 3 : 2. Jugoslavija je tako z dvema točkama prevzela vodstvo na lestvici 5. kvalifikacijske skupine za svetovno prvenstvo. Manj uspešna je bila ljubljanska Olimpija v 2. zvezni ligi: v gosteh pri Pelistru je igrala 1 : 1, po streljanju enajstmetrovk pa je izgubila.

Inter premagal Bayern z 2 : 0

V osmini finala tekmovanja za pokal UEFA je gotovo največje presenečenje uspelo ekipi Inter Milan, ki je v gosteh premagala münchenški Bayern z 2 : 0. Hudo poražen je bil tudi mostarski Velež, ki je na Škotskem pri Heartih izgubil s 3 : 0. Ostali rezultati: Lüttich – Juventus Torino 0 : 1, Groningen – Stuttgart 1 : 3, Dresden – AS Roma 2 : 0, Victoria – Turku 1 : 0, Real Sociedad San Sebastian – 1. FC Köln 1 : 0, Bordeaux – Napoli 0 : 1.



Franci Wiegele vabil v Planici

Skupaj z ostalimi člani avstrijske reprezentance smučarskih skakalcev je tudi Zahomčan Franci Wiegele (slika) zadnje dni treniral na manjši skakalnici v Planici. V moštvenem tekmovanju se je vedno uvrščal med najboljše, tako da tudi letos sodi v ožji krog kandidatov za avstrijsko reprezentanco na mednarodnih tekmovanjih. Tekmovanje za svetovni pokal skakalcev bodo letos začeli v Kanadi (3. in 4. 12.), nadaljeval se bo v ZDA (10./11. 12.) in na Japonskem (17./18. 12.)

ŠPORTNI TERMINI

NAMIZNI TENIS

Petek, 25. 11. 1988: Sele I – Völkendorf A (19), Wolfsberg – Sele II (19).

Sobota, 26. 11. 1988: Labot – Sele III (19).

Ponedeljek, 28. 11. 1988: NTK Celovec I – St. Veit B (19), NTK Celovec II – Wolfsberg (19).

Četrtek, 1. 12. 1988: Sele III – Kelag Celovec (19.30).

ODBOJKA

Sobota, 26. 11.: Bistrica ob Dravi – ŠK Dob/Aich (19.30).

ŠAH

Četrtek, 8. 12.: Liebenfles – ŠŠZ Posojilnica Celovec II (9).